

Latvijas Republikas tiesībsargs

Informācija par sociālās aprūpes centru pārbaūžu rezultātiem

Sociālās aprūpes centri bērniem

- 2022. gadā tika apmeklēti 8 sociālās aprūpes centri bērniem.
- 2 vizīšu mērķis bija pārrunāt ar bērniem saistītos jautājumus par cilvēku tirdzniecības riskiem.
- 6 vizīšu mērķis bija bērnu tiesību ievērošanas pārbaude, īpašu uzmanību pievēršot: bērnu saskarsmes tiesību nodrošināšanai, kabatas naudas izmaksas kārtībai, kā arī individuālo sociālās rehabilitācijas plānu izstrādei un izpildei.

Vizītēs tika konstatēts sistēmiskas problēmas attiecībā uz bērnu tiesību ievērošanu ārpus ģimenes aprūpē:

- nepietiekama iesaiste bērnu saskarsmes tiesību veicināšanā (ar vecākiem, brāļiem/māsām un citiem tuviniekiem);
- netiek nodrošināta pienācīga bērna interešu pārstāvēšana dažādās valsts un pašvaldības institūcijās, t.sk., pašvaldību administratīvajās komisijās;
- individualizētas pieejas trūkums bērnu sociālās rehabilitācijas plānu dokumentēšanā un izpildē;
- ierobežotas iespējas bērnu uzvedības korekcijas un atkarības problēmu risināšanā.

VSAC bērniem

- Vizītēs uzmanība tika pievērsta bērnu tiesību ievērošanai, sociālās un medicīniskās rehabilitācijas nodrošināšanai, kā arī veselības aprūpes pieejamībai kopumā.
- Vizītēs tika konstatēti gadījumi, kad VSAC filiālēs ir ievietoti bērni, kuriem nebija pamats tur atrasties – arī bērni ar uzvedības un atkarības problēmām.
- Joprojām liela daļa bērnu VSAC filiālēs uzturas pamatojoties uz vecāku iesniegumiem. Tas nozīmē, ka dažādu iemeslu dēļ, vecāki nespēj nodrošināt bērna aprūpi mājās, kas var liecināt par nepietiekamu valsts atbalstu ģimenēm, kurās aug bērni ar funkcionāliem traucējumiem.
- Attiecībā par sociālo rehabilitāciju tika secināts, ka VSAC filiālēs trūkst nepieciešamo speciālistu (logopēdu, ergoterapeitu, fizioterapeitu u.c.). Arī aplūkotie sociālās rehabilitācijas plāni vispusīgi neatspoguļoja plānoto un paveikto speciālistu darbu bērnu rehabilitācijas nodrošināšanā.

SAC UN VSAC pilngadīgām personām

2022. gadā apmeklētas 7 pieaugušo institūcijas.

Vizītēs konstatētā problemātika:

- ēkās nav nodrošināta atbilstoša vides pieejamība;
- darbinieku skaits un kompetenču sadalījums nav atbilstošs iemītnieku skaitam un viņu objektīvajām vajadzībām;
- trūkst jēgpilnu nodarbību un saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas;
- nav nodrošināta multidisciplināra pieeja ikviena iemītnieka izvērtēšanā un individualizēta pieeja iemītnieku sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas procesu norises dokumentēšanā un aktualizēšanā;
- lai mazinātu Covid - 19 izplatību, ilgstoši tika noteikti iemītnieku tiesību ierobežojumi attiecībā uz tikšanās iespējām ar tuviniekiem;
- pastaigu svaigā gaisā neregulāra nodrošināšana (īpaši personām ar funkcionālajiem traucējumiem).

+personu ievietošanas pamatojums, tīrība istabiņās, fiksācija

Latvijas Republikas tiesībsargs

Paldies par uzmanību!

zanda.rusina@tiesibsargs.lv